

Clypevs Theologiæ Thomisticæ

Continens Tractatus de Beatitudine, de Actibus humanis, eorumque Moralitate; de Virtutibus ac Donis, de Vitiis ac Peccatis, & de Legibus, nec-non Dissertationem Theologicam de Probabilitate

Gonet, Jean-Baptiste

Parisiis, 1669

§. III. Secundus dicendi modus refellitur

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77355](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77355)

DE ESSENTIA BEATITVDINIS FORMALIS. 39

12. Respondeo concessio Antecedente, negando Consequentiam. Ad cuius probationem, distinguo Antecedens: de ratione verbi proprie & adæquate accepti; concedo Antecedens: accepti communiter & inadæquate, nego Antecedens & Consequentiam.

Explicatur: Verbum, ut ibidem asserit D. Thomas, potest dupliciter accipi, vel proprie, vel communiter: priori modo acceptum, est vitale terminativè, & ideò in divinis solum notionaliter dicitur: acceptum verò secundo modo, solum exposcit, quòd sit representatio actualissima objecti; & hoc modo in divinis etiam dicitur essentialiter, nam divina essentia respectu cognitionis sui est actualissima representatio sui; & in hac acceptione habet rationem verbi respectu intellectus Beati, non verò in prima: intellectio verò, quomòdumque accepta, dicit vitalitatem, & ideò non potest suppleri ab essentia divina.

13. Dices: Ideò verbum utramque istam acceptionem admittit, quia dicit habitudinem representationis ad objectum, & habitudinem expressi ad principium: Ergo cum etiam intellectio dicat habitudinem tendentiæ intelligibilis, comparatione facta ad objectum, & habitudinem vitalis respectu principij; poterit utramque similem acceptionem admittere; & sic divina essentia uniti poterit cum intellectu creato, sub priori conceptu, absque eo quòd ei uniat sub secunda consideratione, sub qua obtinet rationem vitalis.

14. Respondeo concessio Antecedente, negando Consequentiam & paritatem. Ratio autem discriminis est, quia verbum est ultima actualitas ex parte objecti; unde per hoc quòd aliquid exerceat munus ultimæ actualitatis in linea intelligibili passiva, per modum representationis in actu secundo (esto non procedat ab intelligente) salvatur in illo ratio verbi in communi acceptione: at verò tendentia actus ad objectum, se tenet ex parte potentie, & per illam vivit potentia in actu secundo; & si ita non sit, non salvatur intellectio ratio in ulla acceptione: implicat autem potentiam videre in actu secundo, per tendentiam à se non elicitam, vel sibi non identificatam, ut constat ex supra dictis.

S. III.

Secundus dicendi modus refellitur.

Dico secundò, formalem beatitudinem non esse illapsum Dei specialem in essentiam animæ, vel in potentias ejus.

15. Probatur prima pars: Primò, quia Deo non convenit beatitudo secundum rationem essentia, sed magis secundum rationem intellectus, ut ait D. Thomas 1. p. qu. 26. art. 2. ad 1. subindeque nec animæ nostræ: At si beatitudo esset illapsus Dei in essentiam animæ, conveniret illi secundum rationem essentia: Ergo in tali illapsu beatitudo formalis non consistit.

16. Probatur secundò: Deus non illabitur specialiter in essentiam animæ, nisi producendo & conservando in ea gratiam sanctificantem: Sed hic illapsus non est beatitudo formalis; aliàs omnes iusti, etiam dum sunt in statu viæ, essent beati, sicut & animæ in purgatorio existentes: Ergo beatitudo non consistit in illapsu Dei in essentiam animæ. Minor patet, Major autem pro-

A batur. Cum enim Deus non sit præsens rebus, nisi per operationem, ut in tractatu de attributis ostendimus; non habet specialem præsentiam aut illapsus in essentiam animæ, nisi producendo & conservando in ea formam aliquam aut qualitatem supernaturalem; quæ non potest esse alia quàm gratia sanctificans, quæ sola residet in essentia animæ, aliæ verò in ejus potentiis subjunctantur: Ergo nullus alius datur specialis Dei illapsus intra essentiam animæ, nisi ille qui fit per infusionem, conservationem, vel augmentum gratiæ sanctificantis.

Tertio: Si formalis beatitudo consistat in illapsu Dei in essentiam animæ, anima separata à suis potentiis posset esse beata: sicut posset salvari essentia gratiæ sanctificantis in anima, etiamsi Deus destrueret omnes ejus potentias: Sed hoc est falsum, quia impossibile est quòd sit beatus qui non cognoscit suam fælicitatem; ideò enim in rebus cognitione carentibus beatitudinem non ponimus, quia suum bonum non cognoscunt, & eadem ratione Aristoteles 12. metap. cap. 9. textu. si dixit: *Si Deus est dormiens, non erit beatus*: Ergo idem quod prius.

Quarto, In illo consistit beatitudo, ad quod sequitur summa delectatio: At summa delectatio non sequitur ad esse, sed ad operari, ut patet in omni delectatione tam sensitiva, quàm intellectiva: Ergo beatitudo non consistit in illapsu, vel in aliquo esse ab illo causato in essentia animæ, sed in operatione.

Denique probatur eadem prima pars: Per beatitudinem formalem consequimur & tenemus Deum, unde Beati dicuntur *comprehensores*: Sed per operationem & illapsus Dei in animam, non tenemus & possidemus Deum, sed potius ille nos tenet & possidet; ut patet in illapsu immensitatis quòd Deus singulis rebus est præsens; per illum enim Deus nos continet & portat, juxta illud Apostoli ad Hebræos 1. *Portans omnia verbo virtutis sua*: unde Dionysius cap. 10. de Divin. nomin. *Ipse est sedes, quæ omnia continet. & completitur. & firmat, & fundat, & contingit*: Ergo beatitudo nostra non consistit in illapsu Dei in animam.

Quòd verò non consistat in illapsu Dei in potentias ejus, breviter suadet. Deus non illabitur specialiter in potentias animæ, nisi per infusionem habituum supernaturalium, qui in illis recipiuntur; sicut specialiter illabitur in ejus essentiam, per infusionem gratiæ sanctificantis, quæ in ea subjunctatur: Sed beatitudo non consistit in habitu vel actu primo, sed in operatione & actu secundo, ut ostendimus §. sequenti: Ergo nec in speciali Dei illapsu in potentias animæ.

Deinde, Si beatitudo formalis consisteret in aliquo speciali Dei illapsu in potentias animæ, maxime in eo quòd Deus in priori naturæ ad visionem beatam, infundit lumen gloriæ intellectui Beatorum, eique per modum speciei intelligibilis unitur: Atqui in hoc illapsu non potest consistere formaliter ipsa beatitudo, sed ad summum radicaliter & causaliter, quatenus ab intellectu lumine gloriæ illustrato, & ab essentia divina gerente vices speciei intelligibilis, causatur clara Dei visio, in qua, ut intra ostendimus, formaliter & essentialiter consistit ipsa beatitudo: Ergo beatitudo non consistit in illapsu Dei in potentias animæ.